

Handläggare
Erik Sundqvist
Telefon: 08-50843112

Till
Socialnämnden
2024-10-22

Skrivelse om förändrad tolkning av sekretess inom SIG

Svar på skrivelse från Liberalerna

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Jan Jönsson (L) har efter verksamhetsbesök i söderort uppmärksammat att stadsdelsförvaltningarna ändrat sitt arbetssätt och omtolkat innebörden av de sekretessbrytande bestämmelserna för sociala insatsgrupper (SIG) - vilket medfört att SIG-samordnare uppgett att de inte längre kan ha med fältassistenter vid möten med polis och socialtjänst. Eftersom samverkan tidigare fungerat utmärkt och eftersom delning av information är en förutsättning för SIG frågar Jan Jönsson om socialförvaltningen vet varför tolkningen förändrats, hur det är tänkt att stadsdelarna ska arbeta med informationsdelning inom SIG samt hur socialarbetare utbildas i sekretesshandboken.

Förvaltningen svarar att informationsdelningen kopplad till SIG ska vara transparent och inkludera nödvändiga aktörer. Den omtolkning av sekretessen Jan Jönsson hänvisar till bottnar troligen i de organisatoriska förändringar av SIG-strukturen som en del stadsdelsförvaltningar genomfört och som i vissa fall kan ha medfört oklarheter kring förvaltningens inre sekretess. Vanligen bör en sådan inre sekretess inte utgöra något hinder för informationsdelning mellan fältassistenter och SIG-samordnare men däremot kan behovet variera från fall till fall och bedömningarna skifta av hur mycket information som ska delas mellan aktörer. Ibland kan det utifrån den enskildes integritet vara lämpligt med vissa restriktioner i informationsdelningen och sådana bedömningar kan påverka vilka aktörer som deltar på mötena kring den unga.

Beträffande spridningen av sekretesshandboken svarar förvaltningen att alla nyanställda socialsekreterare informeras om sekretesshandboken i samband med de stadsövergripande introduktionsutbildningarna. I samverkan med juridiska

avdelningen anordnas även återkommande fördjupningsutbildningar i offentlighets och sekretesslagstiftningen (2009:400) OSL och i mätningar gjorda tidigare i år i samtliga stadsdelsförvaltningar har nästan 90 procent av de tillfrågade svarat att de både känner till sekretesshandboken och har behov av den i sitt dagliga arbete.

Bakgrund

Jan Jönsson (L) har i en skrivelse till socialnämnden uppgivit att han vid verksamhetsbesök i söderort uppmärksammat att stadsdelarna ändrat sitt arbetssätt och omtolkat innebörden av de sekretessbrytande bestämmelserna inom SIG. Detta har inneburit att SIG-samordnare menat sig inte länge kunna ha med fältassistenter på möten med polisen trots att detta tidigare varit både möjligt och uppskattat.

Med anledning av detta frågar Jan Jönsson socialförvaltningen om man har kännedom om denna omtolkning; hur det är tänkt att stadsdelarna ska arbeta med sekretess och informationsdelning inom SIG samt hur sekretesshandboken sprids i staden.

Ärendet

Jan Jönsson (L) skriver att det vid verksamhetsbesök framkommit att stadsdelsförvaltningarna i söderort förändrat sitt arbetssätt och omtolkat innebörden av den sekretesseftergift som ges inom ramen för beviljade SIG-insatser. Detta ska ha yttrat sig så att SIG-samordnare hävdade att de inte längre kan ha med fältassistenter vid möten på polisen och att socialtjänsten och SIG i olika stadsdelar uppger sig inte längre kunna byta information med varandra över stadsdelgränserna. Polisen och berörda fältgrupper upplever att samverkan fram tills nu fungerat utmärkt, att fältgrupperna är en viktig del samt att det är nödvändigt att kunna samverka över stadsdelgränserna.

Jan Jönsson skriver att en förutsättning för att insatsen SIG ska fungera är att de medverkande aktörerna fritt kan dela information sinsemellan. Medgivande om att bryta sekretessen myndigheter emellan är själva grunden för SIG. På grund av ovanstående ser därför Jan Jönsson med oro på den nya tolkningen och förutsätter att det snarast reds ut. Enligt Jan Jönsson har det också framkommit att sekretesshandboken inte är känd bland socialsekreterare och SIG-behandlare.

Med anledning av detta vill Liberalerna ställa följande frågor:

1. Har förvaltningen kännedom om varför tolkningen av sekretessen plötsligt förändrats, trots medgivande om att bryta sekretess inom ramen för SIG?
2. Hur är det tänkt att stadsdelarna ska jobba med informationsdelning och sekretess kopplat till SIG?

3. Hur sprids och utbildas socialsekreterare och behandlare i sekretesshandboken?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 16 oktober 2024. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 17 oktober.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Informationsdelning mellan socialtjänst och polis är en förutsättning för sociala insatsgrupper. Detta innebär att ungdomen och dess vårdnadshavare måste samtycka till att sekretessen bryts mellan dessa aktörer. Tas samtycket tillbaka avslutas insatsen och socialtjänsten ska då överväga om andra åtgärder eller insatser behövs.

I många fall är det av central betydelse att även andra aktörer ingår i SIG-samordningen och att sekretessen bryts även gentemot dessa. I vägledningen för SIG Stockholms stad står att ”SIG-samordnaren ska ha en nära samverkan med ansvarig socialsekreterare inom myndighetsutövningen, socialtjänstens öppenvård, Framtid Stockholm, fältassistenter, lokal polis, KAA, skolor och civilsamhället”. SIG-samordnaren förväntas alltså knyta relevanta aktörer till processen, kalla till nätverksmöten, vara kontaktperson och upprätta genomförandeplaner

I kontakt med stadsdelsförvaltningar i söderort framkommer att sekretessen kan ha omtolkats på grund av de organisatoriska förändringar i SIG-strukturen som vissa stadsdelsförvaltningar genomfört. Från att tidigare ha sorterat under stadsdelsnämndens öppenvård, och då suttit tillsammans med bland andra fältassistenter, har SIG-samordnarna i vissa stadsdelsförvaltningar bytt organisatorisk tillhörighet och är nu placerade vid socialtjänstens myndighetssida. Denna omorganisering kan i vissa fall ha medfört oklarheter kring det som brukar benämnas en förvaltnings *inre sekretess*: det vill säga det faktum att det råder sekretess mellan självständiga verksamhetsgrenar inom en och samma förvaltning (jmf 8 kap. 2 § OSL).

Eftersom utförar- och utredningsenheterna oftast är organisatoriskt åtskilda, om än belägna inom samma verksamhetsgren, erfar socialförvaltningen att det är denna inre sekretess som hänvisats till i de fall skrivelsen tar upp. I en del förvaltningar kan visserligen fältassistenter tillhöra en annan verksamhetsgren, till exempel kultur- och fritidsförvaltningen, varför den enskildes sekretesseftergift i dessa fall måste inhämtas. Vanligtvis bör dock sekretessen inte utgöra ett hinder för informationsdelning mellan SIG och fältassistenter eller förhindra att fältassistenter närvarar vid

möten med polisen. Det bör också tydligt framgå vid utformandet av insatsen, samt meddelas den unge och dess vårdnadshavare på ett begripligt sätt, vilka funktioner som inbegrips under ”socialtjänst” och därigenom omfattas av samtycket.

Detta förhållande är inte giltigt vid delning av information över stadsdelsområdesgränserna. Även om den enskilde vid uppstarten av SIG samtyckt till informationsdelning mellan exempelvis polis, skola, socialtjänst, beroendevård och psykiatri inkluderas inte stadens övriga stadsdelsnämnder i detta samtycke. Att på myndighetsnivå dela information över stadsdelsnämnderna är något som behöver specificeras i en sekretesseftergift – och i de fall detta blir aktuellt måste även framgå vilka stadsdelsförvaltningar som sekretesseftergiften gäller.

Arbetet med informationsdelning och sekretess kopplat till SIG ska, liksom socialtjänstens övriga insatser, bygga på respekt för individens självbestämmanderätt och integritet (1 kap. 1 § tredje stycket socialtjänstlagen (2001:453), SoL). SIG är en insats som beviljas enligt 4 kap. 1 § SoL och även om sekretessen inte utgör något formellt hinder för att dela information mellan SIG-samordnare och fältassistenter - eller för fältassistenter att delta på möten med polis, varierar behovet av informationsdelning. I vissa fall kan föreliggande omständigheter som utifrån individens integritet innebär att samtliga aktörer inte behöver ta del av all aktuell information. För att SIG ska fungera optimalt är visserligen informationsdelning central - och det finns oftast starka skäl att dela relevant information mellan aktörer, men ibland kan viss urskiljning och begränsning behöva göras.

Sammanfattningsvis, och som svar på skrivelsens andra fråga, kan sägas att informationsdelningen och sekretessen kopplad till SIG i så stor utsträckning som möjligt ska vara transparent och inkludera för syftet nödvändiga aktörer. Sekretesseftergiften ska specificeras både vad gäller innehåll och tid, men socialtjänsten som ytterst ansvarig myndighet behöver också överväga vilken information som ska delas, till vilka och i vilket syfte. De praktiska samverkansformerna inom SIG och vilka aktörer som utöver polis, socialtjänst och vanligtvis skolan som ska delta bedöms utifrån förutsättningarna i varje enskilt fall och arbetas fram lokalt på de respektive stadsdelsförvaltningarna.

Som svar på frågan om hur kunskap om sekretesshandboken sprids till stadens medarbetare informeras nya socialsekreterare inom ramen för förvaltningen stadsövergripande introduktionsutbildningar om sekretesshandboken. I syfte att fördjupa medarbetares kunskap gällande offentlighet och sekretesslagstiftningen samverkar också socialförvaltningen och juridiska avdelningen och ger återkommande

fördjupningsutbildningar i OSL. Socialförvaltningen åläggs också i budget för 2025 att revidera och uppdatera sekretesshandboken utifrån att nya Socialtjänstlagen (SoL) träder i kraft 1 juli 2025.

Socialförvaltningen vill också påminna om den uppföljning av användningen av sekretesshandboken i Stockholms stad som gjordes i februari 2024. I uppföljningen framkom att 87,8 procent av de svarande kände till sekretesshandboken och bedömde att de hade behov av den i sitt dagliga arbete. Nästan 95 procent angav att sekretesshandboken är enkel att använda och 89 procent ansåg att den innehåller behövlig information gällande sekretessbrytande bestämmelser.

Även om sekretesshandboken således är känd och använd i staden påpekade juridiska avdelningen att sekretessfrågor är ett arbete som måste hanteras ute i verksamheterna enligt gällande lag oavsett vad som framgår i sekretesshandboken. Även vid god kännedom om OSL innebär frågorna i de enskilda fallen ofta svåra bedömningar och avvägningar. Sekretesshandboken är ett bra och uppskattat stöd men behöver kompletteras med andra källor och juridisk konsultation. Juridiska avdelningen är därför ofta är med och konsulterar i enskilda ärenden.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Skrivelse om förändrad tolkning av sekretess inom SIG

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2024-10-14
Maria Karlsson, Bitr. avdelningschef	2024-10-11